

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

С Т А Н О В И Щ Е

от о.р. полковник инженер професор доктор Сашо Стефанов Евлогиев,
професор в катедра „Артилерия“ на Факултет „Артилерия, ПВО и КИС”
на Национален военен университет „Васил Левски”
гр. Шумен, ул. „Карел Шкорпил“ 1,
GSM 0887 22 90 40, e-mail: sevl@abv.bg

на дисертационния труд на Десислава Йорданова Костадинова

на тема: „Необходимост от повишаване на способностите на ЕС за колективен
отговор на заплахите, чрез изграждане на съвместни военни формирования“

представен за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

в област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”,
професионално направление: 9.1. „Национална сигурност”,
докторска програма „Военнополитически проблеми на сигурността“

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

През последните 20-25 години настъпиха значителни промени в основните характеристики на средата за сигурност. Съвременните характерни черти на средата за сигурност като сложност, динамичност, многообразност, противоречивост, непредвидимост и други изискват привличането на голям кръг от специалисти от военни и военизирани структури за планиране и провеждане на операция в отговор на криза или възникнал конфликт.

Многобройните терористични актове, в различни региони на света, военния конфликт в Украйна, войната в Сирия, бежанската вълна от Азия и Северна Африка към държавите от Западна Европа, пандемията Covid 19 и др. показват, че не е по силите на нито една страна провеждането на действия, като адекватен отговор на възникнали предизвикателства пред сигурността и отбраната. Твърденията, че възможностите за военен сблъсък с конвенционални средства между държави, разположени в Европа са силно ограничени, бяха сериозно опровергани от съвременните реалности. Новите рискове и заплахи за световната общност като глобализацията, трансграничната престъпност, терористични актове, кибератаките, огромни пожари и наводнения климатичните промени и др. изискват нов, задълбочен и обективен анализ на средата за сигурност в Европа и в света като цяло. Новите предизвикателства изискват нови способности, включително и военни за навременен и адекватен отговор на всяка криза. На настоящия етап от своето развитие Европейският съюз (ЕС) не разполага с военно-политическа организация и военни средства за категоричен отговор, когато и където е необходимо за решаване на възникнала криза или конфликт.

В този смисъл, разработеният научен проблем е актуален и необходим. Значимостта на проблема за повишаване на способностите на ЕС за колективен отговор на заплахите, чрез изграждане на съвместни военни формирования е голяма.

Формулираната тема напълно съответства на основното съдържание на дисертацията. Изводите са формулирани правилно и коректно.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Направеното научно изследване в дисертационния труд обогатява теорията и разкрива теоретични постановки, касаещи необходимостта от създаване на съвместни военни формирания от ЕС за своевременен и адекватен отговор на възникнала заплаха или справяне с предизвикателства за неговата сигурност. Разкрити са проблеми пред възможностите за сътрудничество и взаимодействие между различните системи за колективна сигурност, членки на които са страните от ЕС и пред изграждането на Европейски въоръжени сили (ЕВС).

Направен е анализ на общата политика за сигурност и отбрана на ЕС като са посочени характерните черти на съвременната среда за сигурност, съществуващите рискове и заплахи, направена е ретроспекция на колективната сигурност на ЕС, проследена е политиката на преструктуриране и обединяване на разходите на държавите, членки на ЕС за производство и доставка в областта на сигурността на Съюза, определена е пресечната област на политиката за сигурност на държавите членки на ЕС и НАТО и са изведени целите и приоритетите на общата стратегия за сигурност и отбрана.

Като научно-приложни приноси на докторанта могат да се посочат направения анализ на процеса по вземане на решение в ЕС за прилагане на ОПСО, като са предложени подходи и процедури за усъвършенстване на координацията и взаимодействието между различните структури и организации при вземане на решение от ЕС за неговото включване в управлението на възникнала криза, основно чрез военни способности.

Разработен е и е предложен Модел за изграждане на ЕВС, като са определени необходимите способности на участващите сили, за да бъдат ефективни и ефикасни при изпълнение на различни задачи и мисии.

Считам, че постигнатите научни резултати и научно-приложни приноси в дисертационния труд са лично дело на докторанта.

3. Критични бележки.

В изложението на дисертационния труд има прекалено детайлизиране на част от основните моменти. Например, глава първа е развита на основата на 6 точки, глава втора на 8 точки и глава трета на 6 точки. Тъй като в част от тях се анализират различни страни на едно и също понятие или процес е възможно тяхното обединяване. Така например, в глава първа т.1.1. Основни характеристики на средата за сигурност и т.1.2. Рискове и заплахи в съвременната среда за сигурност може да добие вида „Съвременната среда за сигурност – основни характеристики, рискове и заплахи“. В глава втора могат да се обединят т.2.3. и т.2.4., защото разглеждат Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на страните членки на ЕС и т.н.

Направените изводи към всяка глава и общите изводи на дисертационния труд са прекалено дълги и сложни конструкции, включващи няколко подчинени изречения, което от една страна “размива” същността, а от друга - затруднява тяхното съгласуване по род и число. Те не са конкретни, кратки и ясни и до голяма степен повтарят цели пасажии от изложението на главата.

В дисертационния труд са допуснати известна част граматически и технически грешки. В текста съществуват абривиатури, като ДЕС, ЗЕС и др., които не са пояснени при първото им използване, което създава определени затруднения при четене и справка със списъка на използваните съкращения или пък съществува тяхното поясняване в текста повече от един път.

Посочените слабости по никакъв начин не оказват отрицателно влияние върху качеството на постигнатите резултати и не омаловажават научните и научно-приложните приноси на докторанта.

4. Заключение.

Разработеният дисертационен труд в своя вид и обем напълно съответства на изисквания на съответните нормативни документи. Резултатите

от извършените научни изследвания очертават значимостта на постигнатите приноси за теорията и практиката, свързани с вземането на решение от ЕС за провеждане на адекватен отговор при възникване на криза или конфликт.

Дисертационният труд напълно отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен (ОНС) „доктор“ на автора.

5. Оценка на дисертационния труд.

Дисертационният труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания по докторската програма и способност за провеждане на самостоятелни научни изследвания в съответствие с чл.27, ал.1 от Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ). Предложената дисертация представлява завършено, добре оформено от езикова и стилистична гледни точки научно изследване.

Основавайки се на гореизложеното, **давам положителна оценка на дисертационния труд** и предлагам на уважаваните членове на Научното жури да оценят положително разработката за присъждане на докторанта Десислава Йорданова Костадинова образователна и научна степен „доктор“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Военнополитически проблеми на сигурността“.

12.11.2020 г.

Член на журито:

о.р. полк. инж. проф. д-р Сашо Евлогиев